

Intern kontroll av Landstingets i Värmland konstsamling (ÖG 1-06)

Gransknings-PM:

Bakgrund

Landstingets revisorer har beslutat att genomföra ett antal översiktliga granskningar inom olika verksamheter. Tanken med de översiktliga granskningarna är att de verksamhetsansvariga, utifrån ett antal frågeställningar, skall beskriva och redogöra för sin verksamhet eller del av verksamhet. Under åren 2005 till 2006 har Landstingets revisorer valt att inrikta sig på områdena styrning, ledning, uppföljning och intern kontroll.

Intern kontroll definieras enligt COSO¹ följande:

”Intern kontroll är en process genom vilken företagets styrelse, ledning och annan personal skaffar sig rimlig säkerhet för att företagets mål uppnås på följande områden:

1) Verksamhetens ändamålsenlighet och effektivitet, 2) den ekonomiska rapporteringens tillförlitlighet och 3) efterlevnaden av tillämpliga lagar och förordningar.”

God intern kontroll åstadkoms genom lämpliga kombinationer av generella kontroller (exempelvis ansvars- och arbetsfördelning samt skydd mot obehörig åtkomst av register) och olika kontrollmoment inlagda i system och rutiner.

Intern kontroll avser att hjälpa verksamheten att nyttja sina resurser väl, skydda sina tillgångar, ge en tillförlitlig finansiell rapportering samt efterleva lagar och regler.

Utifrån denna bakgrund har landstingets revisorer gett revisionskontoret i uppdrag att granska landstingets konstsamling, således syftar följande översiktliga granskning till att undersöka den interna kontrollen, med fokus på registrering, inventering och redovisning av landstingets konstsamling.

---

¹ COSO, The Committee of the Sponsoring Organizations of the Treadway Commission

1. Inledning

Landstinget i Värmland köper in konst i syfte att skapa en harmonisk och stimulerande miljö för patienter, besökare och personal inom landstinget. Resultatet av detta är att landstinget har blivit Värmlands största enskilda konstägare med ca 17 500 konstverk i sitt register. Ett par tusen av dessa tavlor besitts emellertid nu av kommunen då vissa lokaler och dess innevarande konst övergick i kommunal regi vid Ädelreformen 1992.

All konst som finns i landstinget förvaltas, vårdas och köps in av konstansvarige vid landstingets konstenhet. Det förekommer även att landstinget erhåller donationer i form av olika slags konstverk, dock förbehåller sig konstansvarige rätten att godkänna verket innan det ställs ut offentligt. Konstansvarige placerar ut respektive placerar om konstverken, renoverar slitna och/eller förstörda objekt samt tar hand om övriga frågor avseende landstingets konst. Ansvar för att konstverken behandlas enligt föreskrivna regler och att konstenheten erhåller aktuell information gällande konstverken vilar på varje avdelningschef.

1.2 Syfte & frågeställning

Syftet med den översiktliga granskningen är att undersöka om den interna kontrollen av landstingets konstsamling är tillräcklig. Det sker genom att granska registrering, märkning, placering och inventering av konstsamlingen. Utöver detta söks även svar på hur konstsamlingen värderas respektive redovisas.

1.3 Avgränsning

I uppdraget har det inte ingått att kartlägga hanteringen av konst ute på enheterna och någon stickprovskontroll i syfte att kontrollera hur tillförlitlig databasens information är gällande lokalisering av konstverk har ej genomförts.

1.4 Metod

I det första steget av granskningen söktes bakgrundsmaterial via landstingets intranät samt övrig dokumentation. I steg två intervjuades konstansvarige i syfte att erhålla en överskådlig inblick i arbetsförfarandet gällande landstingets konstsamling. Konstansvarige gav en utförlig beskrivning av hur hon arbetar med dels inköp, registrering och utplacering av olika konstföremål och dels hur det praktiska arbetet med konst ombesörjs som till exempel inramning, restaurering och upphängning på offentliga platser.

2. Granskningens resultat

Under intervjun med konstansvarige framkom att konstenheten erhåller ett årligt bidrag på drygt 600 000 kronor. Konstansvarige fördelar sedan bidraget över nyinköp och annan hantering av konst, där annan hantering avser inramning och eventuellt övrigt arbete innan konstverket är redo att ställas ut. Konstansvarige ansvarar för vilka konstverk som skall ingå i landstingets kollektion samt köper in nya verk på basis av sin expertis.

Konstansvarige bedömer och beslutar hur och var de olika konstverken ska placeras, exempelvis placeras inte värdefulla alster på obevakade offentliga platser. Vid uppsättning av ett verk eftersträvas alltid en säker montering i syfte att minimera föremålets tillgänglighet och således minska stöldrisken. Efter att konstverket placerats ut i lämplig lokal erhåller avdelningschefen ett litet kompendium med information från konstenheten gällande hantering av verken samt vem som ska kontaktas om ett föremål blir stulet, förstört eller i behov av annan åtgärd.

2.1 Registrering, märkning, placering och inventering

Konstverken registreras av konstansvarige i konstregistret genom följande steg:

1. Verket fotograferas och diabild förvaras i konstenhetens egna valv.
2. Verket tilldelas ett unikt landstingsnummer som kan nyttjas för att identifiera verket samt söka fram information om konstföremålet i databasen.
3. Registrering i konstregistret sker genom att skriva in information gällande konstnär, teknik, landstingsnummer samt titel på verket.
4. Efter att ha fastställt var verket ska lokaliseras registreras detta genom att föra in enhet, klinik och avdelning samt rum i konstregistret.
5. Verket monteras efter bästa förmåga ur ett säkerhetsperspektiv, det vill säga man syftar till att fästa föremålet så det ej med enkelhet kan förflyttas.

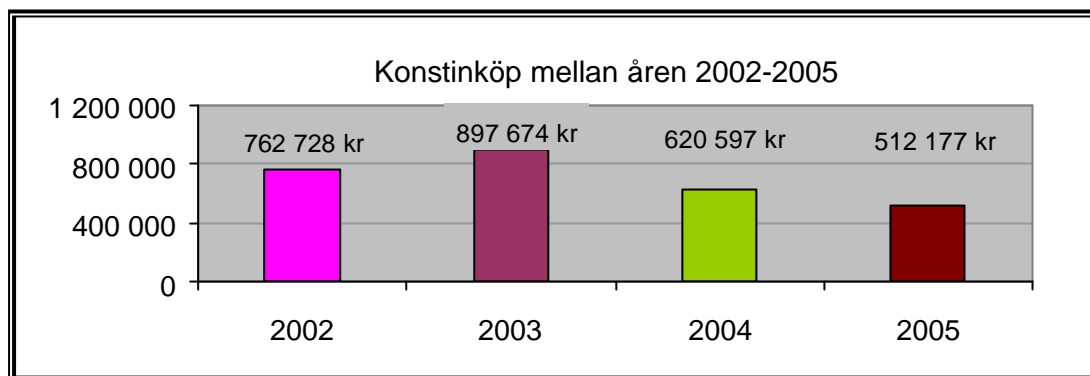
Det finns inget fastställt inventeringsschema utan inventering sker i regel vid ett tillfälle då konstansvarige har ett annat ärende till en enhet.

I annat fall sker inventering vid de tillfällen då konstenheten erhåller extra personalresurser. Vid den senaste större konstinventeringen vid CSK år 2003, fann man att ett antal tavlor var försvunna och efter ett omsorgsfullt sökande erhöles information om att dessa tavlor skänkts bort till personer som gått i pension.

2.2 Redovisning och värdering

Det finns inget redovisat eller uppskattat värde på landstingets konstkollektion i balansräkningen. Under år 2005 erhöles enheten ett bidrag på 624 000 kronor för att köpa in och hantera konst.

Mellan åren 2002-2005 köpte och hanterade konstenheten in konst för ett sammanlagt värde av totalt 2 793 176 kronor se diagram 2.1, vilket redovisas under inköp av material och varor. Under år 2002 och 2003 är det redovisade värdet på konstinköp högre än de två nästkommande åren, vilket förklaras genom att viss interndebitering av timmar från vaktmästeriet samt externa reparationer lagts under kontot konstinköp. Interndebitering av timmar har de senaste åren lagts in under kontot tvätt.

Tabell 2.1 Summa konstenheten inhandlat konst för mellan 2002-2005

3. Revisorernas iakttagelser

Den genomförda granskningen visar att endast konstansvarige har tillgång till konstregistret och har kunskap om registrets uppbyggnad och innehåll. I likhet med många andra verksamheter är således sakkunskapen knuten till en befattningshavare vilket innebär en viss sårbarhet. En årlig sammanställning av årets aktiviteter, till exempel vilka konstverk och konstnärer som köpts in, till styrelsen kan syfta till en högre insyn i verksamheten.

Registret uppdateras vid nyinköp och när konst flyttas. Granskningen visar att konsten registreras och dokumenteras på ett tillfredställande sätt och så långt som möjligt placeras konsten säkert. I dessa delar fungerar den interna kontrollen väl.

Rutiner finns för information till avdelningar och mottagningar om ansvar för konsten. Resurserna saknas dock för en mer systematisk inventering/kontroll av den konst som finns i registret defacto angiven mottagning/avdelning.

Registret innehåller uppgifter om konst som vid ändrat huvudmannaskap övergått i kommunal ägo. På sikt bör dessa uppgifter överföras till respektive kommun.

Landstinget i Värmland har valt att inte registrera konst som en tillgång i balansräkningen. Enligt rekommendation från Sveriges kommuner och landsting, SKL, bör konst vars värde överstiger landstingets valda beloppsgräns registreras som en tillgång i balansräkningen. Konst skall ej skrivas ner och följaktligen är anskaffningsvärdet dess riktiga värde, finns inget anskaffningsvärde bör konsten marknadsvärderas. För att inte dubbelbokföra konstens värde är det av vikt att undersöka om konsten tidigare inbegripits i annan tillgång. Landstinget har förr i huvudsak inkluderat konstinköp i anslaget för fastighetsinvesteringar.

Cecilia L Karlsson